POZNÁNÍ A JEHO SUBJEKT

1950-1951-064

21. 7. 51

Poznání není v mechanickém, nýbrž organickém, a to znamená především: organisovaném vztahu k svému objektu (předmětu). A jako každá organisovanost, tak i tato nutně má svůj subjekt, navenek (vnějšně) representovaný organisačním centrem. Pojem subjekt tu není myšlen ontologicky, nýbrž funkcionálně. Jde o vyjádření skutečnosti, že vztah, o němž jsme prohlásili, že je organický, není vztahem vnějším, tj. objektivně, z vnějšku konstatovatelným, nýbrž že je pochopitelný, srozumitelný, vůbec uvědomitelný, poznatelný pouze zevnitř, tj. jakožto subjektní = k subjektu se vztahující, od subjektu neodlučitelný, avšak s ním a v něm do jisté míry samostatný, autonomní.

510721